

Uusi
Suomalainen
MANUALE,

sisältäns pitävä

Monia caunista P. Raamatun Kir-
jaa / ynnä Evangeliumien ja Epistolain /
nijn myds täydellisen Rucous Kirjan ja mult-
ten callisteli ja tärpeellisten capalien eansas
että erinomalselt /

Täydellisen Wirsä Kirjan / johon caictt
Wirret ja Laulut cuin tähän asti erinomalsisa
Suomalaisis Kirjols owat Präutihin pannut /
owat suurella wileydellä yhten
coosut.

Nijn että

Täsa Pöytäni 25 Kirja eli Cappaletta /
Jotca tolsesa pladisa ylös
luetellan.

Cuningällisen Malestetin Privilegiumilla.

G E O R G H O L M I

Prändattij H E N R I E S Kelsarilla
Cuningall: Malest: ja Upl: Acad: Prändäläldä.
Jubel Wnödella 1693.

CALENDARIUM.

JANUARIUS.

Cal. Jan. Ci- 1den worden: P.
 19 4 si- Abel, Sech.
 8 4 o Enoch.
 16 3 prid. Ja- Mathusalem.
 5 Non. nus, Simeon.
 8 E- Soppiainen.
 13 7 pi- Julianus
 18 6 si- Eberhard.
 2 5 bi Beaus
 10 4 ven- Paul, Eremit.
 10 3 di- Hyginus
 12 Prid. cat Reinhold.
 7 Idib. Oc. Hilarius
 15 19 Fe- Felix
 18 18 li Matrus
 4 17 Mar- Marcellus
 12 16 cel Antonius
 12 15 Prisc. Prisca
 14 14 Hen. Henricus
 1 13 Fab. Fab. Seb.
 9 12 Ag. Agneta
 17 11 Vin- Vincent.
 6 10 cen- Emerent.
 6 9 ti: Timoth.
 8 Pau- Marulin Marin
 14 7 lus Polycarp.
 6 no- Chrysoit.
 3 5 bi- CAROLUS.
 11 4 le Samuel
 12 3 lu- Adelgund.
 12a(prid. men. Virgilius.

FEBRUARIUS.

Helme cuussa on XXVIII. päivä. Päivä on
hetke pirtä / Vd 14. Nuringo noust 7. lyödes.
des / ja laske 5. lyödes.

1	d	8	Cal. Feb.	Bri-	Brigitta
2	e	16	4	Pur.	Rundermessu
3	f		3	Bla-	Blasius
4	g	5	prid.	fus	Veronica
5	A		Non.	Ag.	Agatha
6	b	13	8	Dor.	Dorothea
7	c	11	7	Fe-	Richardus
8	d	10	6	bru-	Helena
9	e		5	o.	Apollonia
10	f	18	4	Scho-	Scholastica
11	g	7	3	la-	Euphrosine
12	A	15	Prid.	sti-	Eulalia
13	b		Idib.	ca.	Agabus
14	c		16	Va.	Valentinus
15	d	4	15	Sig.	Sigfridus
16	e	12	14	Ju-	Juliana
17	f	1	13	li.	Romulus
18	g	9	12	Con-	Concordia
19	A	17	11	Jun-	Sufanna
20	b		10	ge	Eucharis
21	c	6	9	tunc	Esaia
22	d		8	Pe-	Pet. St.
23	e	14	7	trum,	Serenus
24	f	3	6	Mat-	Matth. Ap. f. M.
25	g	11	5	thi-	Victoria f. Ap.
26	A		4	am	Nestorius. g.
27	b	19	3	in-	Alexander A.
28	c		prid.	de	Macarius b.
29	d		Calcaus pñi.		Romanus c.

MARTIUS.

Maatus Cuussa on XXXI päivä. Päivä on 12.
hetke pirtä / Vd myds 12. Nuringo noust 6.
lyödes / ja laske myds 6. lyödes.

1	d	8	Cal. Marr.	Mar-	Albinus
2	e		6	ti-	Simplicius
3	f	16	5	us	Rumigund
4	g	5	4	of-	Adrianus
5	A		3	fi-	Federicus
6	b	13	Prid.	ci-	Victorinus
7	c		Non.	o	Perpetua
8	d	11	8	de-	Philemon
9	e	10	7	co-	Prudentius
10	f	17	6	ra-	Michaas
11	g		5	tur	Quatember
12	A	7	4	Gre-	Gregorius
13	b		3	go-	Erreitus
14	c	15	Prid.	ri-	Zacharias
15	d	4	Idib.	a-	Cyriachus
16	e		17	no:	Juliana
17	f	12	16	Ger-	Gertrud.
18	g	1	15	trud	Gabriel
19	A		14	Ab-	Josephus
20	b	9	13	ba	Robertus
21	c		12	Be-	Benedictus
22	d	17	11	ned.	Casimirus
23	e	6	10	jun-	Gottfried
24	f	14	9	ta	Robna
25	g		8	Do-	Marian Alm. g.
26	A	3	7	mi-	Emanuel
27	b		6	na	Gustavus
28	c	11	5	Ge-	Malchus
29	d	12	4	ni-	Euthachius
30	e		3	tri-	Adonica
31	f	8	Prid.	ce.	Derlaus

APRILIS.

Subti Emma on XXX. päimä. Päimä on 16.
 heike pittää / Nö 10. Nuringo nouse 5 lyödes /
 ja laste 7. lyödes.

1	a	15	Cal. Apr.	A-	Theodorus
2	b		4	pril.	Ferdinandus
3	c	5	3	in	Christianus
4	d		prid.	Am-	Ambrosius
5	e	13	Non.	bro-	Maximilianus
6	f	12	8	fi-	Moses
7	g	10	7	i	Egesippus
8	a		6	fe-	Dionysius
9	b	18	5	fiis	Bogislaus
10	c		4	o-	Ezechiel
11	d	7	3	vat	Antippes
12	e		prid.	at-	Julianus
13	f	15	Idib.	que	Justinus
14	g	12	18	Ti-	Tiburtius
15	a		17	bur-	Olympius
16	b	4	16	ti:	Carisus
	c		15	Hinc	Rudolphus
	d		14	Va-	Timon.
	e	9	13	ler,	Hermogenes
	f	17	12	San-	Sulpicius
	g		11	cti-	Adolarius
	a	6	10	que	Ertwin.
	b		9	Ge-	Georgius
24	c	3	8	or.	Albertus
25	d		7	Mar-	Marc. Evang.
26	e	11	6	ci-	Joel
27	f		5	que	Anastafius
28	g	19	4	Vi.	Vitalius
29	a	7	3	Pe-	Germanus
30	b		prid.	tri.	Josua.

MAJUS.

Souco Emma on XXXI. päimä. Päimä on 16.
 heike pittää / Nö 5. Nuringo nouse 4. lyödes /
 ja laste 8. lyödes.

1	b	16	Cal. Maji.	Phi-	Phil. Jac. Walb.
2	c		6	lip.	Sigismundus
3	d	5	5	Crux	Yohā Risti.
4	e		4	&	Zipora
5	f	13	3	God.	Gothardus
6	g	2	prid.	Jo-	Joh. Ant.
7	a		Non.	han	Domicilla
8	b	10	8	La-	Stanislaus
9	c	18	7	tin.	Hicob
10	d		6	E-	Epimachus
11	e	7	5	pi.	Mamert.
12	f	15	4	Ne-	Nero
13	g	4	3	re-	Theophilus
14	a		prid.	i-	Christiernus
15	b	12	Idib.	quē	Sophia
16	c	1	17	Ma-	Sara
17	d		16	jus	Jodocus
18	e		15	E-	Ericus
19	f	9	14	ric.	Potentia
20	g		13	se-	Sibylla
21	a	17	12	ri-	Prudens
22	b	6	11	e	Nathanael
23	c		10	te	Desiderius
24	d	14	9	net	Domitiantus
25	e	3	8	Ur-	Urbanus
26	f	11	7	ba-	Johanna
27	g		6	num,	Rudolphus
28	a	19	5	fi-	Wilhelm
29	b		4	qui-	Maximinus
30	c	8	3	tur	Wigandus
31	d	16	prid.	Pet.	Petronella.

JUNIUS.

Kesä Eruilla on XXX. päivä. Päivät on 18. heinä
pikk. / 1. Nö 6. Nuringo nouse 3. löttes
ja laske 9. lyödes.

Cal.	Jun.	Nic.	Gottschaleus
4	Mar-	Marcellus	
3	E-	Erasmus	
prid.	ras.	Cyrinus	
Non.	Bo-	Bonifacius	
8	ni	Benjamin	
7	dat	Albanus	
6	Jun-	Medardus	
5	Pri-	Primus	
4	mi.	Onuph.	
3	Bar-	Barnabas	
prid.	Elch.	Elchillus	
Idib.	An-	Antonius	
18	ton.	Valeius	
17	Vit	Vitus	
16	que	Juliana	
15	Bot	Botolphus	
14	Hen.	Henricus	
13	Ger-	Cervafius	
12	va	Flavius	
11	pa-	Benignus	
10	ri-	Achacius	
9	ter	Basilius	
8	Jo-	Jeb. Cassaja.	
7	han.	Elogius	
6	Jer.	Jeremias	
5	que	Ladislaus.	
4	Le	Leo	
3	Pet.	Petari ja Pam.	
prid.	Paul	Lucina	

JULIUS.

Heinä Eruilla on XXXI. päivä. Päivät on 16.
hetke pikkä / Nö 8. Nuringo nouse 4 lyödes
ja laske 8. lyödes.

Cal.	Jul.	Jul.	Theobaldus
6	Vi-	Mar. esico p.	
5	fit	Cornelius	
4	&	Ulricus	
3	re-	Anshelmus	
prid.	ti-	Hektor	
Non.	net	Demetrius	
8	fi-	Chilianus	
7	bi	Cyrillus	
6	fe-	Israel	
5	ptem	Eleonora	
4	po-	Arwidus	
3	fte-	Margareta	
prid.	a	Bonaventura	
Idib.	fra-	Apostol. hapetus	
17	tres!	Ruth	
16	In-	Alexius	
15	de	Rosina	
14	que	Ruffina	
13	Mar:	Elias	
12	Prax.	Daniel	
11	Mag.	Maria Magd.	
10	Ap.	Apollinar.	
9	Chris.	Christina	
8	Ja-	Jacob Ap.	
7	cob	Anna	
6	San-	Martha	
5	etus	Panthaleon	
4	Ol.	Olaus S. R.	
3	Ab.	Abdon	
prid.	Ger.	Germundus	

AUGUSTUS.

Elo Tuula on XXXI. päivä. Pääsiäis on 14. päivä.
pitkä / Vd 10. Nuringo nouse 5. lyhdes /
laste 7. lyhdes.

1	c	13	Cal. Aug.	Vin-	Petr. Cat.
2	d	2		cla	Hannibal
3	e		4		Eleasar
4	f	10	3	Ste-	Aristarchus
5	g		Prid.	phan.	Donatus
6	h	18	Non.	Do.	Sixtus
7	b	7	8	Sixt.	Augustus
8	c	15	7	Au-	Syriacus
9	d		6	gu-	Uladisla
10	e	4	5	itus	Laurentius
11	f	12	4	Lau	Herman
12	g		3	dat	Clara
13	h		Prid.	&	Hypolitus
14	b		Idib.	Hy-	Eusebius
15	c	9	19	pol:	Mariæ ascensio
16	d		18	Sum-	Isaacus
17	e	17	17	pti-	Bilibaldus
18	f	6	16	o	Helena
			15	post	Bernhardus
			14	se-	Athanasius
		14	13	gvi-	Zachæus
		3	12	tur	Timotheus
	c		11	Ti-	Symphorinus
	d	11	10	moth	Bartholomeus
24	e	19	9	Bar-	Ludowicus
25	f	8	8	thol.	Irenæus
26	g	16	7	&	Gebhardus
27	h		6	in	Augustinus
28	b	5	5	de	Joh: Can. leic. m.
29	c		4	Jo-	Benjamin
30	d		3	han-	Rebecca.
31	e		Prid.	nes.	

SEPTEMBER.

Syys Tuula on XXX. päivä. Pääsiäis on 12. päivä.
pitkä / Vd myds 12. Nuringo nouse 6.
lyhdes / ja laste myds 6. lyhdes.

1	f	11	Cal. Sep.	Æ-	Ægidius
2	g		4	gi-	Elia
3	h	10	3	di-	Manfvetus
4	b	17	Prid.	um	Theodorus
5	c		Non.	Sep.	Theodosia
6	d	7	8	ha-	Magnus
7	e	15	7	bet.	Regina
8	f		6	Nat.	Mar. syndonap.
9	g	4	5	Gor-	Bruno
10	h	12	4	gon	Sosthenes
11	b	1	3	Proth	Eobaldus
12	c	9	Prid.	at-	Syrus
13	d		Idib.	que	Amatus
14	e	17	18	Cru-	Publ. Ristia
15	f		17	cem	Nicodemus
16	g	6	16	Sanct	Euphemia
17	h	14	15	Lam-	Lambertus
18	b		14	ber-	Titus
19	c	3	13	tum	Servatius
20	d		12	cum	Faustinus
21	e	11	11	Mat.	Mattheus
22	f		10	Mau-	Mauritius
23	g	19	9	ri-	Hoseas
24	h		8	ti-	Rubertus
25	b	6	7	us	Cleophas
26	c	16	6	&	Domitianus
27	d	5	5	Da	Adolphus
28	e		4	mi.	Wenceslaus
29	f	13	3	Mich.	Michael
30	g		Prid.	Hier.	Hieronymus

OCTOBER.

Loca Emulla on XXXI. päivä. Päivä on 10. lyödes.
 pika / Dd 14. Nuringo nouse 7. lyödes.
 ja laske 3. lyödes.

1	A	11	la	ingo	nouse	7. lyodes
2	b		Cal.	Oct.	Rem	Remigius
3	c	10	6		Le-	Leonhardus
4	d	17	5		o	Candidus
5	e	6	4		Francisc.	Franciscus
6	f		3		Esch.	Placidus
7	g	15	Prid.		Bri-	Fides
8	A	4	Non.		gi-	Brigitta
9	b		8		ta,	Spes
10	c	7	7		pa-	Dionisius
11	d		6		ri-	Gideon
12	e		5		ter-	Burchard.
13	f	9	4		que	Maximinus
14	g		3		Ca-	Wolfridus
15	A	17	Prid.		lixt	Calixtus
16	b	6	Idib.		Gal-	Hedewig.
17	c	14	17		li	Gallus
18	d		16		Lu-	Florentinus
	e	3	15		cas	Lucas Evangel.
			14		&	Ptolomæus
		12	13		Und.	Lucius
	A		12		In	Ursula
	b	19	11		Se-	Cordula
24	c	8	10		ve	Severin.
25	d	17	9		Cri-	Nathanael
26	e		8		spi-	Crispinus
27	f	5	7		ni.	Amundus
28	g		6		Si-	Quintinus.
29	A	13	5		mo-	Simon Jud.
30	b		4		nis	Narcissus
31	c	12	3		quint.	Abolon
			Prid.			Wolfgang

NOVEMBER.

Marras Emulla on XXX. päivä. Päivä on 8. lyödes.
 pika / Dd 16. Nuringo nouse 8. lyödes.
 ja laske 4. lyödes.

betste pilt			ja laſte + hove			Don: miesten pat.		
1	d	10	Cal. Nov.	O-	Caicein ſtelwin P.			
2	e		4	mne	Malachias			
3	f	18	3	No-	Orto			
4	g	7	Prid.	vem-	Blandina			
5	A	15	Non.	ber,	Adolphus			
6	b		8	A-	Claudius			
7	c	4	7	dolph	Engelbert.			
8	d		6	ob	Theodorus			
9	e	12	5	i-	Mart. Luth.			
10	f	1	4	it	Mart. Ep.			
11	g		3	Mar-	Jonas			
12	A	9	Prid.	ti-	Eugenius			
13	b	17	Idib.	nus	Fridericus			
14	c		18	E-	Leopoldus			
15	d	6	17	pi-	Ottomarus			
16	e		16	ſcop.	Hugo			
17	f	14	15	Ad-	Helychius			
18	g	3	14	jun-	Elisabeth			
19	A		13	ctis	Amos			
20	b	11	12	fi-	Marian T. P.			
21	c		11	bi	Cecilia			
22	d	19	10	Ce-	Clemens			
23	e	8	9	Cle-	Chryf. Chryſogonus			
24	f	16	8	Chryf.	Catharina			
25	g		7	Ca-	Conradus			
26	A		6	thar.	Buſſo			
27	b		5	Vi-	Gunther.			
28	c	13	4	ta	Eberhard.			
29	d	2	3	Sat.	Andreas.			
30	e	10	Prid.	An-				

Talvi eli Joulu Enalla on XXXI. päivä. Vuorokauden
 on 6: hetke virkka / 28. Nuringo nousta
 lühdes / ja lasse 3. lühdes.

DECEMBER.

1	f		Cal. Dec.	De-	
2	g	17	4	cem-	Arnoldus
3	A	7	3	ber,	Candida
4	b		Prid.	Bar-	Agricola
5	c	15	Non.	ba-	Barbara
6	d		8	Ni-	Sabina
7	e	4	7	co	Nicolaus
8	f		6	con.	Agathon
9	g	12	5	Gust.	Mar. Sifian
10	A	1	4	A-	Gustavus
11	b	9	3	dolph	Adolphus
12	c		Prid.	que	Joachimus
13	d	17	Idib.	Lu-	Judith
14	e	6	19	ci	Lucia
15	f		18	Ab.	Nicasius
16	g	14	17	San-	Abraham
17	A		16	ctus	Agneta
18	b	3	15	ab	Ignarius
	c	11	14	in	Christoph.
	d		13	de	Loth
	e	19	12	Tho-	Ammon
	f	8	11	mas	Thomas Apost.
3	g	15	10	mo-	Beata
24	A		9	do	Victoria
25	b	5	8	Nat.	Adam. Eva.
26	c		7	Steph.	Joulupäivä
27	d	13	6	Joh.	Stephan.
28	e		5	Pu-	Joh. Evangel.
29	f	11	4	Tho-	Lasten Päivä
30	g	10	3	mæ	Nathan Noak
31	A	18	Prid.	Syl-	David.
					Sylvester.

1. Nigouit.

Wuostikauden se aika / kuin Nuringo maesta ne
 12. tuuman merta / ja tule taas endiseen paic-
 taank. Noetan puhtyön Aicaan libenwoden
 päivä maahan. Eind on 365. päivä / ja list o-
 dette. Nitu sijetan ulos colmena wuonna toinen
 toisen perän / jotta Yhteisä Wuodeti endyutan
 Muna joca neljäs wuosi / ne caiki yhteen luetan /
 josta coconainen päivä tule wuostikauden listeyt
 joca Carcaus Wuodeti endyutan / ja nijn siinä on
 366. päivä. Se listeyt päivä siioitetan Helmi-
 cundun / päivä ennen Marthin päivä.
 Wuostikaudes on neljä Osaa / jotta meidän seu-
 rawaisina päiväni aljetan:

Metari Maastes Kewaden suo /
 Clementi paimaanan Talwen suo.
 Eumen sulonen Urho / jaanda /
 Tain Wemli Ewasti kaanda.

Eumcautta luetan Wuostikaudes olettam / E-
 journa jalden / 12. jotta Calendariumia järeit
 luetellan. Nijon / elysi ic. Idyda Eullan
 lugua lugust: Nindastans tiedä / 1. Ead ille
 nimitetan siinä Eumta joca se loppunut. 2. Ead il-
 siem cadze eummens itäda ja ead ille eadna: Wue-
 ra lopilla se cadze lühden / ja päivä huomeneläim:
 Eadsiem päivä eadna ead.
 Wadit tete Nuringen iudru / loiden luet / ni-
 mitain mondaco nita wuode: on ennea sanott. 3.
 Ja aljetan meidän puhtyön aicana.

Tiedä tässä: Eosca päimä ja
Ja eosca Huringon pyhäpäivä ja
tapattu:

Lamber ja Greus tuodess ain:
 Väimän ja Non tuovat tasan:
 Lucia pishimän von anda:
 Vilus pishimän hoi...

Wijckoo Buestcaudes on 52. ja 1. Päiwä /
teises wuodes : Mura 2. Päiwä Carcaus
Des. Wufos on 7. Päiwä / joihin ne 7. Boer
wia / A B C D E F G / fioitetan. A alca
dest wuodest / ja nijn sitte kerroitancalch
ja Tuucaudet.

II. Byhåpawist.

Bhädäiwät owat Wuoskandes Tahdalaisten.
1. Lijetumattomat / jorcka cullatin Sunn-
aina paitans pitäiwät / ja owat Calendariumin
pannut. 2. Lijetumaiset / cuin on Sunnuneat ja
Laskiainen / ja sitte ne muutt cuin näistä kahdesta
riippuwat.

Sunnuntai on aina seidjens päivä / jona
 Bookstawi cudzutan Sunnuntai Bookstawi
 1. kahden syyn tähden joca wuost minuttan.
 Sen päivän tähden cuin yhteisnä wuonna
 2. wuon ylidy on / jona tähden ensimäinen ja
 viimeinen päivä wuodest on pri Bookstawi mi-
 nutain A. 2. Carcauswuoden tähden / jolla 32.
 Wuon ylidy cari päivä on. Ja ceco tämä
 minuttotapahtu 28 Wuodest / jolla a. alla Nuringon
 Wirtakuu (nincuin caikti se 28. Wuoden alca
 cudzutan) palaja jälle / ja on joca idzella hänen
 Bookstawins / nincuin seurawainen Taulu osotta.
 Carcaus

Caria aus muobella on cari puokstampa: Erchmadi.
nen piberän Kewadinen Marbin päwän asti muuta
kainen jute coco muoben.

6	7	8	9	10
D	D	D	D	B

1 G	2 F	3 D	4 C	5 B	6 G	7 F	8 E	9 D	10 B
11 A	12 G	13 F	14 D	15 C	16 B	17 A	18 F	19 E	20 D
21 C	22 A	23 G	24 F	25 E	26 G	27 B	28 A		

[illegible]

Pastilain loutan wuolijonoheld / Eustaisen lugin ja
 jessosen / seurawattes Teolus, 23 uotinen Eustaisen lue-
 tarpellinen: 1. Eusa ja Eustaubes loutan / jma on up-
 2. Eusa ja Eusa Teolus loutan / nijn men-
 den jmuille paita ot-
 then Eustaisen loutan / nijn men-
 23 uotinen Eustaisen lue-
 aliana jma raitis on / naitta paita-
 omat. 23 uotinen Eustaisen lue-
 wat toisen Eustaisen lue-

(88) 0 (88)
Sunnuntai Bookstavit:

Eufaimen Such.

	A	B	C	D	E	F	G
1	8	8	8	8			
2	6	6	6	6	7	7	7
3	9	9	9	9	6	6	6
4	8	7	7	7	9	8	8
5	6	6	6	6	7	7	7
6	9	9	8	8	5	5	5
7	7	7	7	7	8	8	8
8	10	10	10	9	7	6	8
9	8	8	8	8	9	9	9
10	7	7	6	6	8	8	7
11	9	9	9	9	6	6	6
12	8	8	8	7	9	9	9
13	6	6	6	7	7	7	7
14	9	9	9	6	6	6	5
15	7	7	7	9	8	8	8
16	6	6	6	7	7	7	7
17	9	8	8	5	5	5	5
18	7	7	7	8	8	8	8
19	10	10	9	7	6	6	6
	0	1	2	3	4	5	6

Päivät.

Nijneuin tämän Vuoden/ 1693/ Eufaimen luku on 1.
a tullen van Vuoden/ 1694/ on 4. ja niin aina edemmi/ sihen
vuoden asti cuin's sita tietä tahdot/ se on sen vuoden Eufaimen
luku: Mutta aina 9. Vuoden perästä/ tule se indheen palo
taans/ ruvetan taas aigusi luseman nijneuin runenain.

Cosca's Eufaimen tiebat / niin sita on Paasipäteen seidi-
män wiädo: Paasipäteenä Heluntain myös seidiemän wiädo
Heluntai'sta P. Eolminahuren palwaan xpi wiädo / ja niin
aina edemmi / saman Adventin asti / joca aina on luku
mainen e- unruudai/ ennen Varden palwa/ ja
on wiimeinen Eufaimen Pyhäpäiwa
tuohicaudes.